

Einar Flydal

Sendt som epost

Bergen, 27. februar 2020

Dok.ref: 48977-503-7697533.1

Saksansvarlig advokat:

Hugo P. Matre

RME – MERKNADER KLAGESAKER

1. INNLEDNING

Reguleringsmyndighet for energi ("RME") leverte 14. februar 2020 merknader til Olje- og energidepartementet ("OED") i 24 klagesaker som gjelder vedtak om at nettselskapet Elvia AS ("Elvia" - resultat av sammenslåing Eidsiva Nett og Hafslund Nett) har adgang til kontrollavlesning og til fastsetting av gebyrer for kostnader forbundet med manuell måleravlesning av 30. oktober 2019. Det kan se ut til at tilsvarende klagesaker er sendt inn i forbindelse med andre selskapers gebyrpraksis, og vi antar at det er gitt tilsvarende svar.

RMEs vurdering av klagene inneholder avklaring av en del spørsmål som har vært omstridt. Nedenfor gjennomgås noen punkter som har vært fremme i diskusjoner mellom nettselskap og deres kunder. Avklaringene medfører at nettselskapene ikke lenger kan bruke disse argumentene for å kreve gebyr av kunder med fritak fra AMS-måler.

2. NETTSELSKAPENE ER IKKE PÅLAGT Å SKIFTE MÅLER VED FRITAK

RME fastslår at nettselskapenes avgjør hvilken måler de vil benytte. Det innebærer at nettselskapene ikke er pålagt å skifte måler hos kunder som har fritak fra AMS-måler. De fleste gamle målerne må antas å være tilstrekkelig pålitelige til at kan benyttes fortsatt.

3. NETTSELSKAPENE ER IKKE PÅLAGT KONTROLLAVLESNING

RME presiserer at nettselskapene ikke er pålagt årlig stedlig kontrollavlesning. Det er således nettselskapets eget valg som avgjør om kontrollør skal sendes ut. Mange nettselskap har hevdet at de er pålagt å utføre kontroll. Dette er altså feil. Nettselskapet skal vurdere om det er nødvendig med slik kontroll.

Det er påfallende at mange nettselskap vil ha årlig kontroll etter at de fikk anledning til å kreve gebyr for besøket. Årlig kontroll har tradisjonelt ikke vært ansett for nødvendig i årene før AMS-målere ble innført.

4. **RAPPORTERING AV FORBRUK KAN SKJE MANUELT**

Nettselskapene har ansvar for oppfølgingen av strøabonnementet, men det er ikke gitt regler for rapportering av forbruk fra målepunkter med fritak fra AMS-måler. Det medfører at nettselskapene kan la kunder uten AMS-måler fortsette å rapportere forbruk på nettet eller via SMS.

5. **GEBYR FOR KONTROLL SKAL BARE ILEGGES VED FAKTISK KONTROLL**

RME forutsetter at gebyret bare kan inkludere kostnader til stedlig kontroll dersom det gjennomføres faktisk kontrollavlesning.

Kravet til faktisk kontroll tilsier at nettselskapet må ha visshet om at kontroll vil bli gjennomført før kostnaden kan kreves dekket. Det taler mot at det er adgang til forhåndsfakturering, men RME er ikke tydelig på dette punkt.

6. **BEGRENSNING FOR HVILKE KOSTNADER SOM KAN INKLUDERES I GEBYRET**

Gebyret kan ikke omfatte mer enn kostnaden forbundet med tjenesten. Nettselskapene kan derved ikke ta betalt for aktiviteter som ikke er særskilt knyttet til fritaket for automatisk avlesning. F.eks. inngår kostnader til IT-drift o.l. i nettselskapenes ordinære måle- og avregningsansvar, og skal dekkes gjennom den ordinære nettleien. Disse kostnadene kan derved ikke tas med i ved beregningen av gebyret. Norges vassdrags- og energidirektorat ("NVE") har på høring nye regler som skal presisere hvilke kostnader som kan inkluderes i gebyret.

7. **FLERE MÅLERE PÅ SAMME ADRESSE**

RME fremhever at nettselskap kan velge å redusere gebyret i tilfeller hvor kunden har flere målere på samme adresse. Har en kunde flere målere kan det bli urimelig å kreve likt gebyr for alle målerne ettersom kostnadene for nettselskapet reduseres. Tilsvarende vil gjelde når tilgrensende eiendommer kan nås på samme reise. RME vegrer seg imidlertid foreløpig for å gi retningslinjer for når gebyret må reduseres.

8. **SKILLE FJERNING OG REAKTIVERING AV KOMMUNIKASJONSMODULER**

RME mener det skal være adgang til å ta gebyr ved fjerning av kommunikasjonsenhet, men ikke ved reaktivering av kommunikasjonsenhet. Begge tiltak utføres hjemme hos abonnenten. Det fremstår som inkonsistent at samme type arbeid skal forskjellsbehandles ut fra et regelverk som ikke inneholder et slikt skille. RME gir ingen begrunnelse for standpunktet og det er tvilsomt om regelverket gir adgang til forskjellsbehandlingen.

9. **UFULLSTENDIG VURDERING**

RME konkluderer med at det ikke er kommet frem nye opplysninger i klagen som gir grunnlag for å endre vedtaket av 30. oktober 2019. Det er en påfallende at RME kan konkludere slik når sentrale klagegrunner ikke er behandlet i RMEs merknader.

Anførselen fra klagerne om at det mangler hjemmel for et eget avlesningsgebyr er sentral i denne sammenheng. Etter kontrollforskriften § 17-6 kan det bare kreves gebyr for "særskilte tjenester". Etter vår vurdering er kostnader til manuell avlesning en integrert del av den

løpende drift og ikke en "særskilt tjeneste". Kostnadene skulle derfor inngått i den ordinære nettleien, og er uansett ikke en særskilt tjeneste som det kan kreves gebyr for.

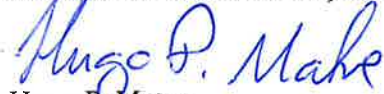
RME tar ikke opp forhold som er sentrale i mange av klagen. F.eks. er en gjennomgående innsigelse om at det er urimelig å kreve gebyr når fritaket er motivert av helseplager ikke nærmere behandlet.

RME fastslår at nettselskapene har ansvar for valg av strømmåler og oppfølgingen av disse. Det mangler imidlertid en vurdering av hvilket frihet det gir nettselskapene når valget medfører helsefare for abonnentene. Helseproblemene forbundet med AMS-målerne skyldes nettselskapenes valg av teknologi, og kunne vært unngått eller redusert ved bruk av andre løsninger. RMEs vurdering av klagen mangler en vurdering av hvilke belastninger nettselskapene kan påtvinge strømkundene.

OED vil måtte behandle også de nevnte klagegrunnene for å unngå saksbehandlingsfeil som kan gi grunnlag for klage til Sivilombudsmannen.

Med vennlig hilsen

ADVOKATFIRMAET SCHJØDT AS

Hugo P. Matre

Advokat PhD (H)

HUGO.MATRE@SCHJODT.COM